

HOE STAAT HET MET HET ETTE-PROJECT?

Safety first: de test

Het driejarige project om een Europees veiligheidspaspoort van de grond te krijgen loopt ten einde. Bastiaan Schoof is betrokken bij de ontwikkeling ervan en doet verslag van de weg naar dit document. | TEKST: BASTIAAN SCHOOF |

Drie jaar geleden begonnen de podium-technische vakverenigingen uit Zweden, Duitsland, België en Nederland aan een ambitieus project, genaamd European Theatre Technician Education, kortweg ETTE. Het doel: een Europees veiligheidscertificaat opzetten voor veilig werken op de Europese podia. De partners in dit project werkten samen in een zogeheten Europees *strategic part-*

nership en wisten daar een Erasmus+-subsidie van de EU voor binnen te slepen. Het driejarige traject is nu bijna ten einde. Als de vakverenigingen doortastend voortgaan op de ingeslagen weg, kan het Europees veiligheidspaspoort straks ook echt werkelijkheid worden. Zichtlijnen maakt de tussentijdse balans op: wat is er tot nu toe bereikt? Eerst even terug naar het begin. Een

Zweedse technicus, die net de Zweedse master theatertechniek op zak had, wilde graag in Duitsland werken. Maar daar mocht zij tot haar frustratie het podium niet op. De technici van het Duitse theater kenden de Zweedse theatertechniekopleiding aan de Rijkshogeschool in Stockholm niet en wisten niet of zij wel veilig zou werken. De Stockholmse opleiding vroeg zich af of

Tijdens Stage Set Scenery in Berlijn werd de beoogde praktijktest voor het Europese veiligheidscertificaat nog één keer zelf getest, en werden de resultaten van het ETTE-project gedeeld met het publiek.

FOTO: STAGE SET SCENERY

opleidingen uit de verschillende landen lastig te vergelijken zijn, is zo'n certificaat een waardevolle toevoeging voor internationaal werkende technici.

Open source-informatie

In 2017 is er hard gewerkt aan de praktijktest die de grondslag moet gaan vormen van het certificaat. De test heeft echt het werken op de vloer als uitgangspunt en moet toetsen of technici op het gebied van veiligheid op podia in basis het juiste gedrag, de juiste kennis en de juiste houding hebben.

Bewustwording van veiligheid en weten hoe je daar in de praktijk mee omgaat, staan centraal – niet de geldende wetten en regels. In het dagelijkse werk gaat het er immers niet zo zeer om dat de aansprakelijkheid is geregeld en met een certificaat is geborgd, zoals dat in Angelsaksische landen vaak het geval is. Zoals Chris Van Goethem van het RITC het treffend verwoordt: “Heb je bij een brand op een podium liever iemand die alle brandklassen uit zijn hoofd kent, of iemand die weet welke actie hij moet ondernemen?”

Alle informatie van het programma is open source; iedereen kan de theorie

informatie ook downloaden. Er wordt nog nagedacht over het afnemen van de test op beurzen.

Denken in basiscompetenties

In het eerste jaar van het project zijn er tien relevante basiscompetenties ontwikkeld. Ondanks de verschillen in werken en regulering per land, zijn de risico's overal hetzelfde. Kortsluiting en brand trekken zich immers weinig van grenzen aan. Daarom kun je ook in basiscompetenties denken. Deze competenties en de bijbehorende theorie zijn het afgelopen jaar uitgebreid omschreven met theorie en opdrachten. Lastig daarbij is dat elk land zijn eigen *do's* en *don'ts* heeft. Niet in de grote lijnen, maar vooral in de details. Het kostte dan ook veel tijd om alle informatie zo op te schrijven dat die voor alle deelnemende landen acceptabel was.

In de theorie zijn de vaardigheden beschreven die weer voortkwamen uit de competenties. Met behulp van deze vaardigheden is de praktijktest ontwikkeld. Dit is een test geworden die niet meet hoe goed of professioneel je bent, maar heel zuiver je vaardigheden, kennis en houding op het gebied van veilig-

getest

daar dan in Europees verband niet iets voor geregeld kon worden. De Zweden gingen op zoek naar partners om gezamenlijk een EU-subsidie aan te vragen. Er waren al contacten met het RITC in Brussel, en al snel waren er enkele andere partijen bij gevonden.

Het doel was, en is nog steeds, dat een technicus met één Basiscertificaat Veiligheid in heel Europa kan aantonen dat hij of zij veilig op een podium kan werken. Het gaat om de basis, het niveau waarop elke technicus zou moeten kunnen werken, of dat nu in een theater is of op een evenement. Omdat diploma's van de verschillende podiumtechniek-

*De uitkomst van de test is ja of nee.
Je kunt veilig werken of je kunt het niet;
je kunt niet een beetje veilig werken.*

downloaden en gebruiken. Alleen de test zelf wordt afgenomen door assessoren die door de partners getraind zijn. Zo kan de theorie met opdrachten vrij gebruikt worden binnen het lesprogramma op scholen of in bedrijven waar een veiligheidstraining wordt georganiseerd. Als zelfstandige kun je deze

heid toetst. De uitkomst is steeds ja of nee. Je kunt veilig werken – of je kunt het niet; je kunt niet een beetje veilig werken.

Te veel tijd in de werkplaats

De test wordt uitgevoerd in een gesimuleerde podiumomgeving, met de >>

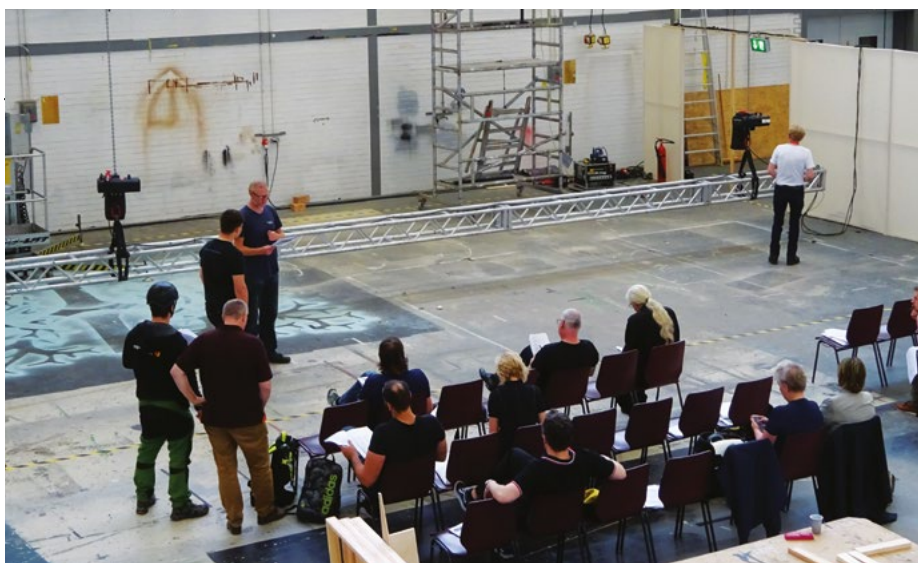
Om de kwaliteit te waarborgen, wordt de test afgenomen door onafhankelijke beoordelaars, de assessoren. Afgelopen mei werden de eerste assessoren getraind in Keulen.

FOTO: BASTIAAN SCHOOF

daarbij gebruikelijke hulpmiddelen en materialen. Ook wat betreft de handelingen gaat het om handelingen die bij iedere technicus bekend zijn en regelmatig worden uitgevoerd.

De competenties zijn in lijn met de ESCO-database. Dit is een Europese database die standaardomschrijvingen bevat van competenties en beroepen in Europa. Onderwijsinstellingen baseren hierop veelal hun omschrijvingen van de kwalificaties. Dit maakt dat de ETTE-competenties goed in te passen zijn in de onderwijssystemen in de Europese landen. Natuurlijk is het daarbij belangrijk dat de test ook kwalitatief goed is. Om dat te waarborgen is ervoor gekozen om te werken met onafhankelijke beoordelaars, de assessoren. Dat zorgt ervoor dat overal dezelfde procedures worden doorlopen.

De praktijktest is voor het eerst uitgeprobeerd in Studio 6 van het MBO College Hilversum, op het Mediapark. In januari kwamen hier een aantal leerlingen van het MBO College, een leerling van een techniekopleiding uit Baden-Baden en een aantal experts en werkgevers uit het werkveld bij elkaar om te kijken hoe de proefversie van de test werkte. De test bestond uit het beoordelen van handelingen bij het uitladen, het werken op het podium en het werken in een werkplaats. Een van de conclusies was dat de test te lang was. Het doel was dat hij maximaal een uur zou duren. Voor de

getrainde leerlingen van het MBO College was dat nog redelijk te doen, maar toch bleek dat de handelingen in de werkplaats te veel tijd kostten.

Interesse uit Amerika

Afgelopen mei zijn de assessoren getraind, in Keulen. Daarvoor werd de test opnieuw opgebouwd, met enkele aanpassing naar aanleiding van de ervaringen in Hilversum. De handelingen in de werkplaats waren nu geïntegreerd in de werkzaamheden op het podium. De test werd door leerlingen van twee verschillende Duitse techniekopleidingen uitgevoerd. Zij werden beoordeeld door de net opgeleide assessoren. Elk land had er twee afgevaardigd. Namens Nederland waren Vincent Tulp van de Schouwburg Amstelveen en Wim Hoogduin, die veel trainingen voor bedrijven verzorgt, aanwezig. Alle assessoren waren enthousiast en bevestigden het nut van een veiligheidscertificaat

voor de sector. Er was ook een afvaardiging bij van de PLASA uit Engeland, die de test met veel belangstelling volgde. In juni, op de beurs Stage Set Scenery in Berlijn (zie ook het artikel op pagina 28) is de test nog een laatste keer opgebouwd, getest en aan het publiek gepresenteerd. Daar bleek onder meer dat er veel interesse was uit Canada (CITT/ICTS) en de Verenigde Staten (USITT). Ook zij erkenden de noodzaak van een dergelijk certificaat.

Europees consortium

Hoe gaat dit nu verder? In de laatste fase van dit project wordt de theorie-tekst geredigeerd en wordt beschreven hoe de test moet worden opgezet en voorbereid. De vakverenigingen uit de deelnemende landen staan nu voor de volgende stap: het opzetten van een consortium dat de assessoren opleidt en de diploma's uitreikt.

Nu de theorie, de opdrachten en de praktijktest staan, komt het erop aan dat dit consortium op korte termijn van de grond komt én, wil het hier daadwerkelijk gaan om een Europees certificaat, dat er meer landen bij worden betrokken. Een aantal opleidingen wil de test in het onderwijs integreren. Dat is mogelijk het begin van een succesvol Europees veiligheidspaspoort. <<

Website van het ETTE-project:
www.stage-tech-edu.eu

De tien basiscompetenties voor een Europees veiligheidscertificaat

1. Work with respect for own safety
2. Contribute to a safe and sustainable working environment
3. Work ergonomically
4. Use personal protection equipment
5. Prevent fire in a performance environment
6. Work safely at heights
7. Work safely with mobile electrical systems under supervision
8. Work safely with machines
9. Work safely with chemicals
10. Fit up and rig performance equipment software.